

ACIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ İNGİLİZCE ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI ÖRNEĞİNDE, ÇEVİRİMİÇİ EĞİTİM PROGRAMI YÖNETİMİ VE ETKİNLİĞİNİN ARAŞTIRILMASI

Arş.Grv. Sinan AYDIN*
Öğr.Gör. Erdal KARA**

Abstract

Bir eğitim programı sadece eğitsel öğelerden oluşmaz. Programın yürütülebilmesi için birçok idari ve mali işlerin planlanması gerekir. Öğrenci kayıtlarından başlayıp öğrenciye diploma verilmesiyle bitmiş gibi görünen bu süreçte idari faaliyetler büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle Açıköğretim Fakültesi İngilizce Öğretmenliği Programı gereği halen 16 ilde 19 okulda yürütülen idari faaliyetlerin planlanması ve yürütülmesi amacıyla yönelik olarak çevrimiçi İnternet ve Intranet üzerinden çalışan bir yönetim bilgi sistemi geliştirilmiştir.

Geliştirilen sistem ile yönetsel ve eğitsel faaliyetlerin gerçekleştirilmesi, birimler arasında hızlı ve etkin bir iletişim ve personel motivasyonun sağlanması amaçlanmıştır. Merkezde yürütülen idari işlerin daha verimli olarak yürütülmesi de geliştirilen sisteminin diğer bir hedefidir.

Bu çalışmada farklı coğrafi bölgelere yayılmış eğitim birimlerinin tek merkezden yönetilmesi amacıyla geliştirilen yönetim bilgi sisteminin yapısı ve özellikleri anlatılarak. Sistemin bu güne kadarki çalışmalarındaki etkinliği araştırılacak ve sistemin daha etkin olabilmesi için yapılması gereken faaliyetler tartışılacaktır.

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi İngilizce Öğretmenliği Lisans Programı (İÖLP) için geliştirilen bilgi sisteminin yapısı birimleri farklı bölgelere yayılmış işletmeler ve kurumlar için bir model oluşturacak yapıdadır. Elde edilen sonuçlar bu tip işletmeler içinde bir örnek oluşturabilir.

Anahtar Kavramlar: Yönetim Bilgi Sistemi, Çevrimiçi Eğitim Programı Yönetimi, Sistem Tasarımı

GİRİŞ

İçinde bulunduğumuz çağa hızla gelişen bilişim teknolojileri, bilginin hızla çoğalması ve işlenebilmesi ile bilgi çağı adı verilmektedir. Dünyanın en geniş iletişim ağı olan İnternet, bugün bir devrim olarak nitelendirilen E-iş (E-business) Yönetim Modelini ortaya çıkarmıştır. E-iş Yönetim Modeli, işletme ve kuruluşların verimliliğini arttırmada İnternetten nasıl faydalanılabileceğini ve yeni iş fırsatlarının nasıl yaratılabileceğini göstermiştir. E-iş sadece işletmeler için değil devlet kuruluşları için de bir hedef haline gelmelidir. Günümüzde gelişmiş ülkelerin çoğunda kurum ve işletmeler verimi arttırmada İnternet teknolojisini yoğun olarak kullanmaktadır. Ülkemizde de e-iş yönetim modelini benimseyen işletme ve devlet kurumu sayısı gün geçtikçe artmaktadır.

Özellikle birimleri farklı bölgelere yayılmış işletme ve kurumların yönetsel faaliyetlerini gerçekleştirmede İnternetten faydalanmaları kaçınılmaz hale gelmiştir. Yaklaşık 660.000 kayıtlı öğrencisi ile yurtiçi ve dışında öğrencisi bulunan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi İnternet teknolojisinden etkin olarak faydalanan bir eğitim kurumudur. İnternete dayalı eğitim veren Bilgi Yönetimi Önlisans bölümü, video konferans uygulamaları ile bu alanda önder kuruluşlardan biri olan Açıköğretim Fakültesi ayrıca 77 ilde bulunan 83 öğrenci bürosunun iletişimde de bu teknolojiye faydalanmaktadır. Bu çalışmanın konusunu oluşturan AÜ AÖF İngilizce Öğretmenliği Lisans Programı (İÖLP) da 16 ilde 19 okulda eğitim veren bir eğitim programıdır. Programın yapısı gereği farklı illerde yer alan eğitim birimleri AÜ AÖF tarafından yönetilmektedir.

İÖLP' nın bilgi yönetim faaliyetleri iki birim tarafından gerçekleştirilmektedir. Bu birimler tüm öğrenci bilgilerinin saklandığı, sınav organizasyonlarının gerçekleştirildiği ve Anadolu Üniversitesinin diğer bilgi işlem faaliyetlerini yürüten Anadolu Üniversitesi Bilgisayar Araştırma Uygulama Merkezi (BAUM) ve İÖLP' nın koordinasyonunu sağlayan, programla ilgili tüm faaliyetleri yürüten AÜ Açıköğretim Fakültesi İÖLP proje

* Arş. Gör. Sinan AYDIN, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi, snaydin@anadolu.edu.tr

** Öğr. Gör. Erdal KARA, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi, ekara@anadolu.edu.tr

çalışanlarından oluşmaktadır. Bu çalışmada yer alan tasarım ve faaliyetler Açıköğretim Fakültesi bünyesinde gerçekleştirilmiştir.

EĞİTİM PROGRAMININ TANITIMI

İngilizce Öğretmenliği Lisans Programı Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi ve Milli Eğitim Bakanlığı işbirliği ile 2000-2001 öğretim yılında eğitime başlayan 4 yıllık bir lisans programıdır. İngilizce öğretmeni yetiştirmek amacıyla yürütülen bu programın ilk iki yılı çoğunlukla yüz yüze eğitim verilerek son iki yılı ise tamamen uzaktan eğitim sistemi ile yapılması planlanmıştır. Yüz yüze eğitim 2000-2001 eğitim yılında 10 il ve 12 okulda başlamış olup 2001-2002 öğretim yılında 16 il 19 okulda devam etmiştir. 2002-2003 öğretim yılında üçüncü eğitim yılında olan İÖLP' nin 7264 kayıtlı öğrencisi bulunmaktadır.

Yüz yüze eğitim verilen merkezlerin çoğu Milli Eğitim Bakanlığına ait okullarda diğerleri ise ilgili il merkezlerindeki üniversitelerde gerçekleştirilmektedir. Bu merkezlerdeki eğitim, Milli Eğitim Bakanlığında (MEB) görevli İngilizce Öğretmenleri ile ihtiyaç duyulan illerde Eğitim Fakültelerinin Yabancı Diller Bölümlerinde görev yapan öğretim elemanları ve üyeleri tarafından verilmektedir.

İÖLP nin yüz yüze eğitim yaptığı iller ve okullar aşağıda belirtilmiştir.

MEB'na ait Binalar	Üniversitelere ait Binalar
Adana - ÇEP Anadolu İletişim Meslek Lisesi	Eskişehir – AÜ Yabancı Diller Yüksek Okulu
Ankara - Atatürk Anadolu Lisesi	Edirne – Trakya Üniversitesi
Ankara - Hasan Ali Yücel Anadolu Öğt.L.	Gaziantep - Gaziantep Üniversitesi
Bursa - Bursa Anadolu Lisesi	Mersin - Mersin Üniversitesi
Diyarbakır – Anadolu Lisesi	Samsun - 19 Mayıs Üniversitesi
Erzurum - Nevzat Karabağ Anadolu Öğrt.L.	
İstanbul - Çapa Anadolu Öğretmen Lisesi	
İstanbul - Kadıköy Anadolu Lisesi	
İzmir - Buca Lisesi	
İzmir - Emlakbank Süleyman Demirel Lisesi	
Konya - Atatürk Anadolu Öğretmen Lisesi	
Malatya - Anadolu Lisesi	
Sinop - Anadolu Öğretmen Lisesi	
Trabzon - Kanuni Anadolu Lisesi	

İÖLP' nin akademik boyutu Anadolu Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu tarafından planlanmakta ve yürütülmektedir. İdari ve öğrenci işleri ise Açıköğretim Fakültesi tarafından sürdürülmektedir. İÖLP' nin yürütülmesinde 2002-2003 öğretim yılı itibarıyla 16 İl Akademik Koordinatörü, 19 AÖF İÖLP Temsilcisi, 3 MEB AÖF İÖLP Sorumlusu, 283 Formatör Öğretmen, 19 Okul Müdürü ve 18 Okul Müdür Yardımcısı, 12 İdari Personel ve 41 Hizmetli görev yapmaktadır. Eğitim programının yürütülmesinde birçok idari faaliyet sürdürülmektedir. Öğretim yılı başında yoğunlaşan bu faaliyetler yıl içinde rutin olarak devam etmektedir. İÖLP' nin örgün olarak sürdürülen bir ve ikinci sınıfı Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sisteminin diğer programlarından farklı olarak bir takım ek faaliyetler gerektirmektedir. Bu faaliyetler şöyle sıralanabilir:

- Öğretim yılı başına her okul için ders programlarının oluşturulması, öğrenci ve rehber öğretmenlere duyurulması
- Aylık öğrenci devamsızlık bildirim formlarının izlenmesi
- Konuşma Becerileri dersi öğrenci not bildirim formlarının izlenmesi
- Okul Deneyimi dersi öğrenci not bildirim formlarının izlenmesi
- Öğrenci ders, not ve tanıtım bilgilerinin formatör öğretmen ve AÖF İÖLP İl Temsilcisine iletilmesi
- Aylık Formatör öğretmen puantaj cetvellerinin izlenmesi
- Görevli personelin aylık ödeme işlemlerinin yürütülmesi
- Merkezen gönderilen sınav görevlilerinin ödeme işlemlerinin yürütülmesi
- Formatör öğretmen ve görevlilerin bilgi formlarının oluşturulması ve güncellenmesi
- Eğitim merkezlerine yapılan duyuru ve yazışmalarla ilgili işlemlerin yürütülmesi
- Formatör öğretmenlere öğrencileri hakkında gerekli bilgilerin iletilmesi

Yukarıda sıralanan faaliyetlerin gerçekleştirilmesi ve coğrafi olarak birbirlerinden uzak olan eğitim birimlerindeki iletişimin sağlanması amacıyla çevrimiçi çalışan yönetim bilgi sistemi geliştirilmiştir.

ÇEVİRİMİÇİ EĞİTİM PROGRAMI YÖNETİMİ

Çağdaş eğitim kuramında kalite, rekabetçi ortam, verimlilik gibi kavramların değer kazanmasıyla eğitim verilen kurumlar bir işletme olarak ele alınmaktadır. Bu nedenle bir eğitim kurumu için bilgi sistemleri en az bir işletme kadar önemlidir. 2000-2001 öğretim yılı başında İÖLP için bir bilgi sistemi tasarlanmıştır. Bir bilgi sisteminin tasarımındaki genel amaçlar şöyle sıralanabilir: (Sayın Erol,1999,s. 20)

- Kullanıcıların ihtiyaçlarını etkin bir biçimde karşılamak
- Sistemin, gelecekteki ihtiyaçlara kolaylıkla uyum sağlayabilmesini sağlamak
- Örgütsel kaynakların doğru ve verimli biçimde kullanılmasını sağlamak
- Daha sonra gerekebilecek sistem geliştirme çabaları için bilgi birikimi ve örgütsel destek sağlamak

Yukarıda sıralanan amaçlara ulaşmak için önce sistemdeki bilgi akışı, organizasyon yapısı ayrıntılı olarak incelenerek hangi bilginin, kime, ne zaman, hangi biçim ya da yapıda gerekli olduğu belirlenmiştir. İÖLP için geliştirilen bilgi sistemini iki kısımda incelemek doğru olacaktır. Bunlardan ilki sistemin tüm verisinin saklandığı veritabanı diğeri ise bu veriyi işleyen uygulama kısmından oluşmaktadır. İÖLP için geliştirilen veritabanı ve uygulama kısmı izleyen bölümlerde ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Veritabanı Yönetim Sistemi

Günümüzde ihtiyacımız olan her tür bilgiye İnternet ve bilgisayarlar sayesinde hızlı ve eksiksiz olarak ulaşma imkanına sahibiz. Çok büyük miktarlardaki bu bilgilerin saklanması, işlenmesi ve yedeklenmesi için veritabanı yönetim yazılımları geliştirilmiştir. Kullanıcıların veritabanı oluşturmayı ve bakımını yapmayı sağlayan programlar topluluğu olarak adlandırılan veritabanı yönetim yazılımlarının sağladığı avantajlar aşağıda sıralanmıştır (Elmasri R. Navathe B. ,1994,s.12):

- Verilerin tekrarlanması engellemek
- Yetkisiz erişimi engellemek
- Programlama dilleriyle olan uyumluluk
- Sonuç çıkarmaya elverişli olması
- Çoklu kullanıcı arayüz
- Veriler arasında karmaşık ilişkileri tanımlayabilme
- Bütünlüğün sağlanması
- Yedekleme ve geri yükleme kolaylıklarının sağlanması

Karmaşık yapıdaki sistem bilgileri farklı yöntemlerle analiz edilerek veritabanı tasarımı gerçekleştirilir. Sistem verileri modellenerek birbiri ile ilişkili tablolar haline getirilirler. Bu süreç ele alınan sistem için gerçekleştirilerek MS SQL Server 2000 veritabanı yönetim yazılımında bir veritabanı yaratılmıştır. Yaklaşık 40 tablodan oluşan veritabanının içerdiği bilgiler aşağıda özetlenmiştir.

- Okul bilgileri
- Öğrenci kimlik bilgileri
- Öğrenci grup, ders ve not bilgileri
- Formatör öğretmen bilgileri
- Ders çizelgesi bilgileri
- Uygulama dersi formatör öğretmen ve öğrenci bilgileri
- Görevli personel bilgileri
- Sistemin işleyişi için gerekli diğer bilgiler

Yönetim bilgi sisteminin tüm bilgilerini depolayan bu veritabanı yazılımında uygulamanın ihtiyaç duyacağı tüm seçme , ekleme ve güncelleme sorgulamaları da kendi içinde saklanmaktadır. Veritabanı tasarlanırken gereksiz

WEB SİTESİ KULLANIM ETKİNLİĞİ

İÖLP için geliştirilen yönetim bilgi sisteminin kullanıcı arayüzü web sitesinden oluşmaktadır. Kullanıcılar kayıtlı oldukları web sitesi sayesinde bilgiye ulaşmakta ve yetkisi düzeyinde bilgi güncellemektedir. Ayrıca kullanıcıların bilgi alışverişi yaptıkları tartışma sayfası ve kişisel mesaj attıkları bir bölüm yer almaktadır. Kısacası web sitesi sayesinde birbirinden uzakta olan okullar arasındaki mesafe azaltılmaya çalışılmıştır.

Bir web sitesinin hedef kullanıcı kitlesine ulaşip ulaşmadığı bir takım analizler yapılarak belirlenebilmektedir. Bu sayede mevcut durum hakkında bilgi sahibi olmanın yanında yapılan çalışmaların da yönlendirilmesi mümkün olacaktır. Bu nedenle geliştirilen web sitesinin kullanım etkinliği belirlenmek amacıyla 17.04.2002 - 25.04.2003 tarihleri arasında sisteme giriş yapan kayıtlı kullanıcıların bağlanma özellikleri incelenmiştir. İncelemede veritabanı bağlantı verileri ve web server bağlantı kayıtları kullanılmıştır. Belirtilen süre içerisinde web sayfasının genel istatistikleri Tablo 1’ de verilmiştir.

Belirtilen tarih aralığında sisteme kayıtlı olan kullanıcı türleri ve adetleri aşağıda belirtilmiştir.

Kullanıcı Türü	Adet
Sistem Yöneticisi	2
Akademik Personel	8
İdari Personel	5
İÖLP İl Temsilcisi	19
Rehber Öğretmen	310

Akademik personel, idari personel ve sistem yöneticisi kullanıcı türlerine ilişkin bağlantı istatistiklerine bu çalışmada yer verilmemiştir. Bu kullanıcı türleri merkez de görev aldıkları için yerel ağ üzerinden bağlantı yapmakta ve periyodik olarak web sayfalarına ve veritabanına bağlanarak veri güncelleme ve görüntüleme faaliyetlerini gerçekleştirmektedirler. Programda görevli Formatör Öğretmenler ve AÖF İl Temsilcilerinin bağlantı özellikleri izleyen bölümlerde incelenmiştir.

Tablo 1 “<http://iolp.anadolu.edu.tr>” web sayfasının genel web istatistikleri (17.04.2002 - 25.04.2003)

Nesne	Tüm sayfalar için başarıyla yüklenen nesne	438,650
	Gün ortalaması	1,169
Sayfa Görüntüleme	Sayfa görüntüleme	308,210
	Gün ortalaması	821
	Benzersiz ziyaretçi ortalaması	42
	Doküman görüntüleme	71,163
Ziyaretler	Ziyaretler	15,631
	Ortalama günlük ziyaret sayısı	41
	Ortalama ziyaret uzunluğu	00:08:34
	Spider (ajan) ziyaretleri	69
Ziyaretçiler	Benzersiz kullanıcı	7,190
	Bir kez ziyaret eden kullanıcılar	6,090
	Birden fazla ziyaret eden kullanıcılar	1,100

Formatör Öğretmen Bağlantı İstatistikleri

Formatör Öğretmenlerin bir kısmı Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde yer alan İngilizce Öğretmenlerinden bir kısmı ise bölgedeki üniversitelerde görevli öğretim elemanlarından oluşmaktadır. Formatör öğretmenlerin kendi kullanıcı adı ve şifresiyle girdikleri web sayfasında kendi öğrencilerine ait kimlik, not ve devamsızlık bilgilerinin yanında derslerine girdikleri grupların bütün içindeki başarıları konusunda da bilgi sahibi olmaktadır. Ayrıca merkezden yapılan duyurular ve birbirleriyle iletişim kurabilecekleri bölümler yer almaktadır. İzleyen kısımda web sayfasına bağlanarak veri alan formatör öğretmenlerin bağlantı özellikleri tablo ve grafiklerle incelenmiştir.

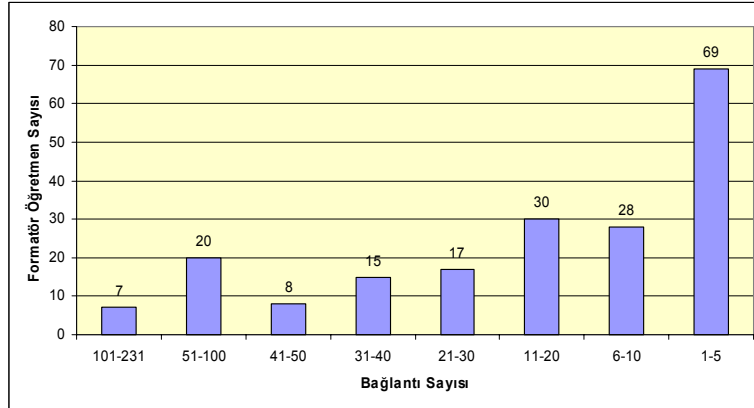
Tablo 2. Formatör Öğretmenlerin Okullara Göre Web Sayfasına Bağlanma Oranları

Okul	Kullanıcı Sayısı	Bağlanan	Oran	Bağlantı Sayısı	Ortalama Bağl. Sayısı
Erzurum-Nevzat Karabağ Anadolu Öğrt.L.	7	6	85,7	194	32,3
İstanbul-Kadıköy Anadolu Lisesi	13	11	84,6	276	25,1
Ankara-Hasan Ali Yücel Anadolu Öğt.L.	17	13	76,5	425	32,7

Konya-Atatürk Anadolu Öğretmen Lisesi	12	9	75,0	471	52,3
Adana-ÇEP Anadolu İletişim Meslek Lisesi	19	14	73,7	390	27,9
Trabzon-Kanuni Anadolu Lisesi	11	8	72,7	349	43,6
Sinop-Anadolu Öğretmen Lisesi	7	5	71,4	181	36,2
Eskişehir-AÜ Yabancı Diller Yüksek Okulu	92	59	64,1	1092	18,5
İzmir-Buca Lisesi	19	12	63,2	238	19,8
İstanbul-Çapa Anadolu Öğretmen Lisesi	24	15	62,5	361	24,1
Ankara-Atatürk Anadolu Lisesi	16	10	62,5	148	14,8
İzmir-Emlakbank Süleyman Demirel Lisesi	8	5	62,5	103	20,6
Bursa-Bursa Anadolu Lisesi	15	9	60,0	176	19,6
Gaziantep-Gaziantep Üniversitesi	5	3	60,0	125	41,7
Malatya-Anadolu Lisesi	4	2	50,0	71	35,5
Samsun-19 Mayıs Üniversitesi	10	4	40,0	53	13,3
Mersin-Mersin Üniversitesi	12	4	33,3	132	33,0
Edirne-Trakya Üniversitesi	7	2	28,6	13	6,5
Diyarbakır-Anadolu Lisesi	12	3	25,0	36	12,0
Genel Toplam	310	194	62,6	4834	24,9

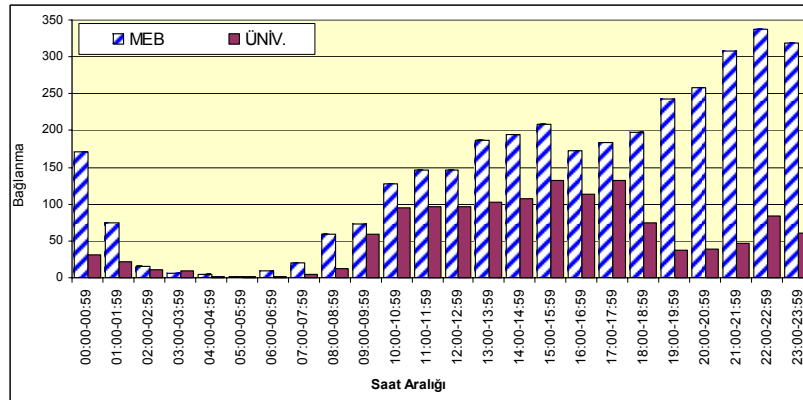
Programda görevli formatör öğretmenlerin yüzde 63'ü en az bir kez web sayfasına bağlanarak bilgi almıştır. İÖLP web sitesine bağlanan formatör öğretmenler bir yıl içinde ortalama 25 kez web sayfasına bağlandığı gözlenmiştir. Ortalama olarak hesaplanan bu değer izleyen grafikte ayrıntılı olarak özetlenmiştir. Bu grupta yer alan ve sayfamıza bağlanan kullanıcılarımızın büyük bir kısmı yılda 10 kereden daha az sayıda sayfamıza giriş yapmışlardır.

Grafik 1. Bağlanma sayılarına göre rehber öğretmenler

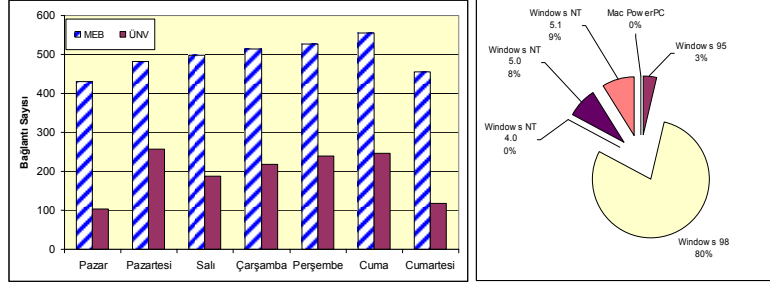
Formatör öğretmenlerin web sitesine bağlanma sayıları doğal olarak İnternet'e bağlı bilgisayar bulma olanaklarına bağlıdır. Bu nedenle kullanıcıların bağlanma saatlerine göre bir inceleme yapılırsa bağlandıkları konumu tahmin etmek kolay olacaktır.

Grafik 2. Formatör Öğretmen Gün İçi saatlere göre bağlanma sayıları

Grafik 2’de görüldüğü üzere Milli Eğitim Bakanlığında görevli öğretmenlerin mesai saati içinde bağlanma sayıları akşam saatinde artmaktadır. Üniversite personelinin ise aksine mesai saatlerindeki bağlantı sayıları daha yüksek olarak gerçekleşmektedir. Bu durum üniversite ortamında bilgisayar ve İnternet olanaklarının daha iyi olması olarak açıklanabilir. Ayrıca Anadolu Üniversitesi’nde görevli formatör öğretmenlerimizin sayıca fazla olması bu sonucu etkilemiştir.

Grafik 3. Formatör öğretmen haftanın günlerine göre bağlanma sayıları ve kullandıkları işletim sistemi oranları

Web sayfamıza bağlanan formatör öğretmenlerin hemen hemen tamamı Windows tabanlı işletim sistemi kullandıkları belirlenmiştir. Kullanıcıların %80’ ni ise yaygın olarak kullanılan Windows 98 işletim sistemini kullanmaktadırlar.

AÖF İÖLP İl Temsilcileri Bağlantı İstatistikleri

AÖF İÖLP İl Temsilcileri yüz yüze eğitim verilen illerde idari faaliyetlerin yürütmesini sağlayan ve merkezle eğitim birimleri arasında köprü vazifesini yerine getiren personeldir. 19 İl temsilcisinin görev yapmasına rağmen maalesef sekiz temsilci web sayfasına bağlanmıştır. Bunun olası nedenleri ise diğer personelin İnternet olanağının olmaması ya da bu konuda bilgisinin yeterli olmaması olarak açıklanabilir. Ancak kilit noktada yer alan bu personelin günümüzde en yoğun iletişim aracı olarak kullanılan İnternet’i kullanması iletişim maliyetini düşürecek ve zaman tasarrufu sağlayacaktır.

Tablo 3. AÖF İÖLP İl temsilcileri web sayfasına bağlanma sayıları

Okul	Toplam
Bursa - Bursa Anadolu Lisesi	4
Gaziantep – Gaziantep Üniversitesi	6
İstanbul - Çapa Anadolu Öğretmen Lisesi	77
İzmir - Emlakbank Süleyman Demirel Lisesi	1
Konya - Atatürk Anadolu Öğretmen Lisesi	19
Malatya - Anadolu Lisesi	28
Mersin - Mersin Üniversitesi	85
Trabzon – Kanuni Anadolu Lisesi	4
Genel Toplam	224

Diğer Kullanıcılar

Sistemin güvenliğini kontrol etmek amacıyla kullanıcı adı ve şifresini hatalı giren kullanıcıların bilgileri de veritabanında depolanmaktadır. Bu bilgilerin çoğunluğunu doğal olarak kullanıcı bilgilerini yanlış giren veya unutan kullanıcılardan oluşmaktadır. Ancak bu verilerin yaklaşık 200 tanesi öğrenci numarasını kullanıcı olarak giren İÖLP öğrencisinden oluşmaktadır. Özellikle programın üç ve dördüncü sınıflarında öğrencilerin İnternet hizmet talebi doğal olarak artmaktadır. Öğrencilerin bu ihtiyaçlarının giderilmesi için kendilerine özgü web hizmetinin sağlanması yerinde olacaktır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

İÖLP için geliştirilen yönetim bilgi sistemi farklı bölgelerde bulunan 19 okulun etkin olarak yönetilmesinde büyük katkılarda bulunmuştur. Ayrıca sistemde yer alan idari ve akademik personelin hızlı ve etkin iletişimini imkanlar ölçüsünde sağlamıştır. Söz konusu eğitim programının ilk öğretim yılında ihtiyaç duyulan bilgi sistemi sadece İnternet üzerinde çalışan özel yazılımlar geliştirilerek çözülmeye çalışılmış ancak

bu yöntemin sınırlılıkları anlaşılabilir olarak vazgeçilmiştir. Ofis yazılımlarındaki veri işleme yeteneklerinin gelişmesi birçok raporlama ve analiz faaliyetleri için özel yazılım geliştirmeyi gereksiz hale getirmiştir.

AÖF İÖLP İl temsilcilerinin geliştirilen sistemi kullanma olanağının sağlanması durumunda merkezle olan çevrimiçi iletişim ve etkileşim arttırılacaktır. Bu sayede daha verimli ve hızlı hizmet verilmesi sağlanabilecektir.

Sistem sadece uzaktan eğitim veren kurumlar değil geleneksel eğitim veren kurumlar için de bir model olarak görülebilir.

Ülkemizde bilgisayar sahipliği ve İnternet’e erişim sayısı hızla artmakta bu artışla birlikte oluşturulan çevrimiçi sistemlere ulaşım oranları yükselecektir. Bu artış uzaktan eğitim sisteminde eğitim gören öğrencilerin iletişim ve etkileşim sorunlarını gidermede önemli bir katkı sağlayacaktır.

Benzer sistemlerin kurulması ve geliştirilmesi ile bilişim çevrelerinin ve bir çok işletmenin “kağıtsız büro” ütopyasına bir adım daha yaklaşılabilecek, zaman, işgücü ve kırtasiye tasarrufu sağlanarak, daha ekonomik, hatasız, ve hızlı iş ortamları sağlanacaktır.

Kaynakça

Elmasri R. Navathe B. (1994), Fundamentals of Database Systems, The Benjamin/Cummings P.C.Inc.

Sayın Erol, Şen D.Tayyar (1999), Yönetim Bilgi Sistemleri, Anadolu Üniversitesi